

TALOUSARVIOALOITE 1258/2005 vp

Määrärahan osoittaminen yliopistojen toimintamenoihin

Eduskunnalle

Yliopistot joutuvat toimimaan entistä kovemmassa kansainvälisessä kilpailutilanteessa tutkimusrahoituksen hankkimiseksi sekä korkeatasoisten tutkijoiden ja opiskelijoiden houkuttelemiseksi. Yliopistoihin kohdistuu entistä kovempia vaatimuksia myös kolmanteen tehtävään liittyvän alueellisen vaikuttavuuden ja tutkimustulosten kaupallisen hyödyntämisen suhteen. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan yliopistojen tulisi panostaa jatkossa tutkimuksen laatuun ja kansainvälisesti korkeatasoiseen tutkijakuntaan. Myös yliopistolain muutos on tuonut yliopistoille lisää velvoitteita, kun opintoja pyritään nopeuttamaan ja opintojen ohjausta tehostamaan. Tutkintojen määrää tulisi myös kasvattaa.

Hallituksen kehyspäätöksen mukaan valtionhallinnosta pitää kuitenkin vuoteen 2011 mennessä vähentää 17 500 työntekijää, mikä merkitsee yliopistoissa jopa noin 6 000 viran vähennystä. Yliopistot ovat arvioineet, että henkilökunnan radikaali vähentäminen johtaisi opetuksen karsimiseen ja sisään otettavien opiskelijoiden määrän rajoittamiseen. Ongelmia tulee erityisesti pienillä eikä taloudellisesti kovin houkuttelevilla aloilla, kuten humanistisissa tieteissä, jois-

sa ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet ovat vähäisempiä. Yliopistojen hallintoa sekä tieto-, kirjasto- ja muita tukipalveluja joudutaan myös karsimaan kovalla kädellä. Nämä säästöt heikentävät tutkijoiden ja opiskelijoiden työskentely- ja opiskelumahdollisuuksia ja näin pitkittävät osaltaan opintoja ja vaarantavat tutkimuksen laadun.

Vuoden 2006 talousarvioehdotuksessa yliopistojen toimintamenorahoitus kasvaa 37 miljoonalla eurolla, mistä 20 miljoonaa euroa lisätään korkeakoulutuksen kehittämisestä annetun lain perusteella yliopistojen tehokkaan ja tuloksellisen toiminnan varmistamiseksi. Suuri osa tästä lisäyksestä kohdistuu palkkausmenojen ja kiinteistökulujen kasvuun, joten yliopistojen mahdollisuudet lisätä tutkimusta tutkintojen määrää sekä kehittää opetusta eivät tosiasiallisesti kohene.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 29.10.21 lisäyksenä 20 000 000 euroa yliopistojen toimintamenoihin.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Ben Zyskowicz /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Kaarina Dromberg /kok
Leena Harkimo /kok

Pertti Hemmilä /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Jyri Häkämies /kok
Marjukka Karttunen /kok

TAA 1258/2005 vp — Ben Zyskowicz /kok ym.

Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Esko Kurvinen /kok
Jere Lahti /kok
Kalevi Lamminen /kok
Jouko Laxell /kok
Suvi Lindén /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok
Heikki A. Ollila /kok
Reijo Paajanen /kok
Maija Perho /kok
Lyly Rajala /kok

Paula Risikko /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Kimmo Sasi /kok
Arto Satonen /kok
Timo Seppälä /kok
Juhani Sjöblom /kok
Marja Tiura /kok
Irja Tulonen /kok
Raija Vahasalo /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok
Jari Vilén /kok
Lasse Virén /kok